

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертаційну роботу Зємцова Сергія Борисовича на тему:
«Економічний механізм діяльності роздрібного інвестора
на фондовому ринку в умовах цифровізації»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 – Економіка**

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Рецензована робота відзначається високим ступенем актуальності, адже комплексне дослідження економічного механізму діяльності роздрібного інвестора є критично важливим для сучасної України. Автор слушно зауважує, що український фінансовий сектор наразі перебуває під впливом безпрецедентних деструктивних чинників: правового режиму воєнного стану, жорсткого валютного регулювання, макроекономічної волатильності та низької ліквідності інструментів капіталу. У цьому контексті обґрунтування архітекτονіки трансформації заощаджень населення у реальні інвестиції для повоєнної відбудови набуває стратегічного значення. Особливу цінність має фокус дослідження на необхідності модернізації інституційного, цифрового та освітнього базису для залучення приватного капіталу. Обґрунтовано зазначається, що залучення фізичних осіб до вітчизняного фондового ринку має обмежений характер і зміщується в бік інструментів ОВДП, які виступають базовим елементом адаптації населення до ринку капіталів. У дисертації справедливо підкреслено дуалістичну природу цього явища: позитивний ефект виражається у формуванні первинних інвестиційних навичок громадян та акумуляції внутрішніх ресурсів для державних потреб, тоді як деструктивний аспект полягає у відсутності диверсифікації ризиків, стагнації корпоративного сегменту та збереженні високих бар'єрів для фінансової інклюзії.

Дослідження зазначеної проблематики актуалізується в контексті євроінтеграційного поступу України, який вимагає комплексної адаптації українського ринку капіталу до стандартів ЄС. Цей процес виходить за межі

суто номінальної модифікації нормативно-правової бази, охоплюючи імплементацію архітектури захисту інвесторів: від диференціації клієнтів та інституту оцінки відповідності фінансових інструментів до забезпечення прозорості транзакційних витрат, мінімізації ризиків, гарантування збереження активів і підвищення кіберстійкості цифрових платформ. Відповідно, стимулювання інвестиційної активності домогосподарств має відбуватися синхронно із посиленням регуляторного захисту, де диджиталізація процесів врівноважується інституційними фільтрами проти недобросовісного продажу та ірраціональних поведінкових патернів роздрібних інвесторів.

Зв'язок роботи з державними (галузевими) науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри економіки та фінансів ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». Дослідження безпосередньо інтегровано у контекст НДР кафедри за темами: «Національна економіка та економіки галузевих ринків в умовах інституційної невизначеності» (номер державної реєстрації 0120U100086) та «Напрями трансформації національної фінансової системи в економічному циклі» (номер державної реєстрації 0123U102899).

Внесок автора у розробку зазначених тем полягає у теоретичному моделюванні функцій роздрібного інвестора як системного елемента архітектури фінансового ринку та джерела капіталізації заощаджень домогосподарств. Здобувачем формалізовано концептуальний базис економічного механізму функціонування приватних інвесторів на ринку цінних паперів, модернізовано аналітичний інструментарій оцінювання результативності інвестиційних рішень під впливом інституціональних, поведінкових, диджиталізаційних і мікроструктурних детермінант. Крім того, визначено стратегічні вектори розвитку цього механізму в умовах євроінтеграційних процесів, поглиблення фінансової інклюзії та розширення потенціалу повоєнної регенерації національної економіки.

Наукова новизна досліджень і отриманих результатів. Наукова новизна дослідження сформована шляхом розширення теоретико-методологічної

платформи, трансформації аналітичних підходів та обґрунтування стратегічно-прикладних засад розгортання економічного механізму трейдингу й інвестування для роздрібних учасників фондового ринку. Контекст роботи охоплює вектори цифровізації, ринкових коливань, адаптації до стандартів ЄС та модернізації фінансової системи України у повоєнний час.

До основних результатів, що визначають новизну роботи відноситься оригінальний методичний підхід до виявлення та аналітичної фільтрації масивів ордерів на основі ринкових даних другого рівня (Level II). Метод базується на інтегральній оцінці референтного обсягу ліквідності, вагових коефіцієнтів заявок, кластерів акумуляції ліквідності, локальної асиметрії попиту й пропозиції, просторового відхилення від середньої ціни (mid-price) та темпоральної стабільності торгового сигналу, що забезпечує роздрібно інвестора надійним тактичним інструментарієм прийняття рішень.

Знайшли **удосконалення** наступні позиції:

- дістало подальшого розвитку теоретико-методологічне підґрунтя дефініції економічного механізму діяльності роздрібно інвестора. На відміну від дискретного підходу, його концептуалізовано як адаптивну систему, що синергетично об'єднує інституційне середовище, поведінкові імперативи, цифрову інфраструктуру, регуляторний комплаєнс та ризик-менеджмент. Це дозволило експлікувати цілісну логіку та детермінанти функціонування індивідуальних інвесторів на сучасному ринку капіталу;

- розроблено структурно-логічну архітектуру економічного механізму діяльності роздрібно інвестора через інтеграцію його ключових компонентів (мотиваційного, ресурсного, інструментального, портфельного, інституційного, регуляторного, цифрового та поведінкового). Модель унаочнює циклічну архітектоніку трансформації заощаджень приватних домогосподарств в інвестиційні активи, розкриваючи каузальні зв'язки між фінансовим потенціалом, суб'єктивними рішеннями, ринковим інструментарієм та кінцевою результативністю;

- удосконалено методичний інструментарій оцінювання ефективності роздрібного інвестування шляхом модифікації класичної дихотомії «ризик-дохідність» розширеним показником ROI. Модифікація передбачає ендогенізацію транзакційних, податкових, конвертаційних витрат, премії за втрату ліквідності та альтернативних інформаційно-часових витрат, що верифікує реальну чисту результативність управління капіталом приватного інвестора;

- запропоновано компаративно-інституційний підхід до дослідження середовища роздрібного інвестування, який поєднує порівняльний аналіз регуляторних режимів України, ЄС та США із виокремленням євроінтеграційного регуляторного фільтра (актуалізованого за критеріями класифікації клієнтів, тестів на придатність (suitability/appropriateness), таргетування продуктів, розкриття ризиків та сегрегації активів). Це дозволило системно обґрунтувати вектор імплементації міжнародних стандартів захисту прав інвесторів у вітчизняну практику;

- сформовано адаптивну модель управління ризиками та дохідністю портфеля роздрібного інвестора, конструкт якої інтегрує консервативне захисне ядро (на базі ОВДП та ліквідних резервів), диверсифікаційний блок, систему цифрово-аналітичного скринінгу, алгоритми календарно-порогового ребалансування та поведінкові фільтри протидії когнітивним спотворенням. Модель забезпечує превентивний захист та стійкість капіталу в умовах високої ринкової волатильності, макроекономічних девальваційних зсувів та воєнно-політичних шоків.

Набули подальшого розвитку наступні позиції

- поглиблено теоретико-методологічні засади визначення економічної природи роздрібного інвестора через обґрунтування його статусу як квазі-інституційного суб'єкта фондового ринку. На відміну від традиційних підходів, доведено, що індивідуальний характер прийняття рішень у сукупності формує синергетичний системний ефект. Визначено, що в умовах цифровізації цей ефект критично впливає на ринкову ліквідність, рівень волатильності,

структуру попиту та короткострокові цінові тренди, що дало змогу переосмислити функціональну роль приватних інвесторів у архітектурі сучасного фінансового ринку;

- удосконалено наукову класифікацію інвестиційних профілів та стратегічних моделей поведінки роздрібних інвесторів. Модернізацію класифікаційного базису здійснено шляхом інтеграції традиційних (ризик-апетит, часовий горизонт) та новітніх критеріїв, зокрема: рівня цифрової компетентності, поведінкових упереджень, ступеня автономії та залучення алгоритмічних засобів аналітики. За результатами типізації виокремлено й охарактеризовано п'ять базових стратегій: консервативно-захисну, раціонально-диверсифіковану, спекулятивно-імпульсивну, алгоритмічно-підтриману та гібридно-адаптивну.

- розроблено архітектуру національно орієнтованого економічного механізму активізації роздрібного інвестування в період посткризової регенерації. Механізм побудовано на принципах системної взаємодії шести функціональних компонентів: регуляторного, фіскального, інфраструктурного, когнітивно-поведінкового, ринкового та девелоперського (відновлювального). На цій основі сформовано комплекс прикладних рекомендацій, що включає впровадження системи індивідуальних інвестиційних рахунків, створення єдиного цифрового контуру ринку, оптимізацію віддаленого верифікаційного супроводу, а також механізми трансформації заощаджень населення у цільовий капітал для відбудови України.

Практичне значення одержаних результатів для науки і практики. Сформульовані в дисертації концептуально-методологічні положення, методичні підходи та прикладні рекомендації становлять практичний інтерес для суб'єктів державного управління, регуляторів фінансового сектору, професійних учасників ринку капіталів, інститутів вищої освіти, а також операторів цифрових платформ і бізнес-об'єднань.

Напрацьований інструментарій доцільно використовувати при обґрунтуванні стратегій розвитку роздрібного інвестування, масштабуванні

фінансової інклюзії, модернізації системи захисту прав інвесторів та диверсифікації внутрішніх джерел капіталоформування в Україні. Прикладний потенціал результатів дослідження полягає у можливості їх безпосереднього залучення до: нормотворчої діяльності – для оптимізації нормативно-правового регулювання ринків капіталу та архітектури індивідуальних інвестиційних рахунків; цифровізації фінтеху – при моделюванні інвестиційних сервісів і розробленні аналітичних модулів для брокерської діяльності; освітнього процесу – під час проектування програм підвищення фінансової грамотності населення; макроекономічного відновлення – для валідації чистої ефективності інвестицій та конструювання фінансових інструментів повоєнного відродження.

Науково-теоретичні узагальнення та практичні рекомендації дисертанта пройшли апробацію та були імплементовані в діяльність таких суб'єктів господарювання: міжнародна компанія «EXELE CAPITAL LIMITED» – інтегровано методичні підходи щодо оцінювання цінової динаміки, ліквідності (торговельних обсягів) та параметрів трансакційної ефективності для внутрішнього тестування алгоритмічних стратегій управління активами й аналітичного забезпечення інвестиційного менеджменту на глобальних фондових ринках (довідка № 0909/25 від 09.09.2025 р.). ТОВ «Реалголд» (українське підприємство з виробництва електронних компонентів і засобів спеціального призначення) – впроваджено наукові розробки в систему внутрішнього фінансово-аналітичного моніторингу та супроводу корпоративних управлінських рішень (довідка від 12.02.2026 р.). ТОВ «ЕЛІТ ДЕКОР» – застосовано авторські методичні положення в частині ідентифікації поведінкових ефектів на фондовому ринку. Практичну цінність мають рекомендації щодо компаративного аналізу інструментів українського ринку цінних паперів (зокрема ОВДП, акцій та корпоративних облігацій) для оптимізації портфельного управління (довідка № 22/04 від 22.04.2026 р.).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Основні результати дослідження, сформульовані здобувачем висновки і практичні рекомендації є теоретично обґрунтованими і

достовірними. Вони базуються на використанні загальнонаукових методів пізнання та спеціальних методів економічних досліджень, на методологічних дослідженнях щодо визначеної проблеми, аналізі робіт вітчизняних та зарубіжних науковців, законодавчих та нормативних актах України тощо.

Реалізацію дослідницьких завдань забезпечено репрезентативним масивом інформації, що охоплює: монографічні та періодичні видання за напрямками фінансової економіки й діджиталізації фінансових інститутів; нормативне забезпечення фінансового сектору України; макроекономічні й відомчі дані НБУ, НКЦПФР і Держстату; глобальні аналітичні огляди ESMA, IOSCO, World Bank; а також операційні показники ринку державних облігацій та систем інтернет-трейдингу. Ключовим елементом новизни джерельної бази є авторські аналітичні розрахунки, верифіковані за допомогою інструментів оцінювання ліквідності другого рівня (Level II data).

Аналіз дисертації та опублікованих робіт Земцова С.Б. дають змогу констатувати достовірність результатів дисертаційного дослідження. Дисертант опрацював значний обсяг наукових робіт українських та іноземних науковців з тематики дисертаційного дослідження. Представлений у дисертації матеріал базується не лише на аналізі інформаційної бази та статистичних даних, але й на результатах власного підходу до визначенні економічного механізму діяльності роздрібного інвестора на фондовому ринку в умовах цифровізації.

Повнота викладення матеріалів досліджень в опублікованих працях. Основні наукові результати дисертації опубліковано у 10 наукових працях, зокрема: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у міжнародному виданні, 5 публікацій у матеріалах і тезах доповідей наукових конференцій.

Аналіз структури і змісту дисертації. Структура дисертації є загальноприйнятою. Дисертація складається із анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У «*Вступі*» в стислій формі викладено актуальність теми, зв'язок з науковими програмами, мету і завдання дослідження, наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, особистий внесок здобувача, апробацію результатів дисертації, публікації.

У *першому розділі* дисертаційного дослідження поглиблено теоретико-методологічний базис функціонування економічного механізму роздрібного інвестування на фондовому ринку в умовах глобальної діджиталізації та інституційних трансформацій. Шляхом систематизації генези наукових поглядів концептуалізовано економічну природу індивідуального інвестора та розроблено архітектуру структурно-логічної моделі вказаного механізму. Особливу увагу приділено визначенню методичних підходів до оцінювання результативності інвестиційних процесів в умовах інформаційної асиметрії та високої ринкової волатильності. Автором аргументовано доцільність відходу від спрощеного трактування фінансової ефективності як суто номінальної прибутковості. Натомість обґрунтовано впровадження багатофакторної системи детермінант, яка, окрім класичних показників дохідності та ризику, інтегрує транзакційні й податкові витрати, ліквідність, рівень диверсифікації, якість поведінкових рішень, а також параметри інституційної безпеки та цифрової стійкості суб'єкта. Такий підхід дозволяє комплексно діагностувати не лише результуючий фінансовий показник, а й якісні характеристики самого механізму його досягнення. З урахуванням специфіки вітчизняного фінансового сектору доведено необхідність застосування національно адаптованої гібридної моделі оцінювання. У межах цієї моделі облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) визначено як базовий орієнтир та найбільш доступний інструмент первинної інтеграції громадян у ринок капіталу.

Водночас обґрунтовано, що гіперконцентрація капіталу роздрібних інвесторів виключно в сегменті державних паперів штучно обмежує диверсифікаційні можливості домогосподарств і консервує розвиток повноцінної ринкової інфраструктури. Резюмуючи викладене, констатовано,

що дослідження зазначеного механізму має здійснюватися на міждисциплінарному перетині фінансової теорії, поведінкових фінансів, інституційного аналізу та цифрової економіки. Для України архітектоніка цього механізму повинна формуватися з урахуванням деструктивних чинників воєнного стану, жорстких валютних обмежень, низької ліквідності та недостатньої глибини ринку, обмеженого інструментарію та дефіциту фінансової грамотності населення, з обов'язковою орієнтацією на європейські стандарти захисту прав інвесторів. Відповідно, запозичені із практики розвинених країн теоретичні положення потребують науково зваженої адаптації, а не механічного копіювання. У підсумку, сформований у розділі масив теоретичних і методичних положень слугує фундаментом для подальшого прикладного аналізу специфіки реалізації економічного механізму діяльності роздрібних інвесторів.

У *другому розділі* проведено комплексне наукове дослідження теоретико-прикладних засад функціонування економічного механізму діяльності роздрібних інвесторів на вітчизняному та світовому фінансових ринках в умовах масштабної цифровізації, ринкової турбулентності й інституційних перетворень. Досліджено світовий досвід та визначено чинники розвитку роздрібного інвестування. Доведено, що у розвинених фінансових екосистемах висока активність фізичних осіб забезпечується синергетичним ефектом від широкої лінійки інструментів, зрілої брокерсько-депозитарної інфраструктури, ефективних систем компенсації, жорстких вимог до розкриття інформації (Suitability test) та системної фінансової просвіти. Обґрунтовано специфіку інституційної архітектури ринку капіталу в Україні.

Визначено, що українська модель перебуває у стані трансформації та адаптації до міжнародних стандартів. З'ясовано, що її трирівнева структура (регуляторний, інфраструктурний та операційний рівні) наразі не повною мірою забезпечує рівень інституційних гарантій, притаманний розвиненим юрисдикціям (зокрема, в частині класифікації клієнтів, прозорості витрат і механізмів захисту прав інвесторів). Сформовано концептуальні засади

побудови інвестиційного портфеля домогосподарств та застосування гібридної адаптивної моделі управління активами для українських реалій. Модель передбачає поєднання консервативного ядра (ОВДП, ліквідні резерви) та диверсифікаційного блоку (ETF, акції, корпоративні облігації). Це дозволяє збалансувати захисну стратегію у періоди макроекономічної нестабільності із завданнями довгострокового капіталоутворення.

Дослідження теоретико-прикладних засад функціонування економічного механізму діяльності роздрібних інвесторів в Україні та світі в умовах цифровізації, ринкової волатильності й інституційної трансформації дозволило виявити низку закономірностей. Порівняльний аналіз української, європейської та американської моделей регулювання показав, що національний ринок капіталу наразі не повною мірою забезпечує інституційні гарантії, характерні для розвинених юрисдикцій. Запропоновано матричну систему діагностики за сімома ключовими рівнями: ресурсним, інструментальним, транзакційним, податково-валютним, поведінковим, інституційним та технологічним. Така багатовимірна діагностика дозволяє визначити не лише номінальний обсяг інвестиційного потенціалу фізичних осіб, а й реальну здатність цього потенціалу трансформуватися у стійку та диверсифіковану участь на фондовому ринку. При цьому доведено, що ефективність досліджуваного механізму не може вимірюватися виключно за показником номінальної доходності. Результативність інвестиційної діяльності приватних осіб є інтегральною величиною, яка безпосередньо залежить від витрат доступу до ринку, рівня ліквідності активів, податкових наслідків, валютної складової, цифрової безпеки та поведінкової дисципліни самого інвестора.

У *третьому розділі* оцінюючи змістовне його наповнення, слід відзначити високий рівень наукової зрілості автора у вирішенні складного прикладного завдання – модернізації економічного механізму діяльності роздрібних інвесторів на фондовому ринку України. Особливої актуальності цим розробкам додає врахування авторами специфіки воєнної та посткризової трансформації національної економіки, інфраструктурних обмежень та

системного тренду на цифровізацію фінансових послуг.

Центральне місце у розділі посідає розроблена автором адаптивна модель управління ризиками та дохідністю портфеля приватного інвестора. Рецензент вважає виправданим та логічно обґрунтованим запропоноване архітектурне структурування моделі на три взаємопов'язані блоки (захисний, диверсифікаційний та цифрово-аналітичний). Такий підхід дозволяє диференціювати інвестиційні інструменти за критеріями регуляторної визначеності (на прикладі ОВДП) та індивідуального ризик-профілю інвестора. Науковий інтерес викликає також авторське залучення мікроструктурного аналізу ринку – зокрема, методики обробки щільних масивів даних Level II (потоків ордерів) для тактичної підтримки інвестиційних рішень, що свідчить про глибоке володіння сучасним інструментарієм фінансового інжинірингу.

Вагомим теоретико-прикладним результатом розділу є комплексна ідентифікація «поведінково-регуляторних пасток», притаманних українському ринку капіталу (зокрема, надмірної концентрації в суверенному боргу та інформаційної асиметрії), а також формування системного інструментарію їх нейтралізації (через механізми суворого профайлінгу клієнтів та стандартизації брокериджу). Заслужовує на окрему позитивну оцінку авторське бачення сутності фінансової інклюдії, яку здобувач справедливо трактує не як суто технічний чи цифровий доступ до ринку, а як багаторівневу інституційну спроможність індивіда до безпечного й раціонального інвестування. Загалом, результати третього розділу мають завершений характер, характеризуються високим рівнем наукової новизни та безпосередньою практичною цінністю для вітчизняних фінансових інститутів та регуляторних органів».

Висновки. У представленому дослідженні розроблено концептуальні основи, проведено системний аналіз та запропоновано практичний інструментарій для модернізації економічного механізму функціонування роздрібних інвесторів на ринку цінних паперів. Роботу виконано з урахуванням викликів цифровізації фінансового сектору, високої нестабільності ринків, процесів євроінтеграції та завдань щодо відбудови національної економіки у

поствоєнний період. Результати проведеного дослідження можуть мати важливе практичне значення зокрема для використання науково-практичного підходу до формування стратегії поведінки дрібних інвесторів на фондовому ринку в умовах цифровізації.

Мова та стиль дисертації. Дисертаційна робота написана державною мовою. Зміст кваліфікаційної наукової праці у повній мірі відображає наукові результати дослідження. Дисертація написана науковим стилем, викладена в чіткій логічній послідовності та відповідає вимогам до наукових праць такого типу.

Відповідність тексту дисертації вимогам академічної доброчесності. Аналіз тексту дисертації Земцова Сергія Борисовича засвідчив відсутність ознак порушення автором вимог академічної доброчесності. Дисертаційна робота містить посилання на джерела інформації і відповідає нормам законодавства про авторське право і суміжні права.

Питання для дискусійного обговорення та недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення:

1. Автор зазначає, що у моделі імплементації ключових європейських регуляторних стандартів у механізм інвестування роздрібних інвесторів, що задає межі безпечної поведінки фінансових посередників і визначає мінімальні вимоги до захисту роздрібного інвестора, є опції прозорості та чіткого розкриття інформації, доступного виходу на іноземні фонди. Гіпотеза ефективного ринку передбачає три площини інформації і, відповідно, три ступені ефективного ринку. У цьому контексті здобувачу варто було би приділити більше уваги висвітленню відповіді на питання: «Яка ступінь прозорості дозволить посилити інвестиційну активність домогосподарств України?»

2. У процесі адаптації національної економічної моделі діяльності роздрібного інвестора на фінансовому ринку України до європейських стандартів виникає два питання, що вимагають особливої уваги: 1) Наскільки квазі-інституціональний роздрібний інвестор може прогнозувати

макроекономічні тенденції та одночасно проводити короткостроковий кон'юнктурний аналіз? 2) Загострення кризи капіталовкладень може позбавити виробничий сектор ресурсів для майбутнього відновлення. Відволікання роздрібного інвестора на фінансові ринки ще більше звузить ресурсну базу для відновлення зруйнованої інфраструктури. Вважаємо, що окремого пояснення від автора роботи потребує розуміння того, яким чином ці позиції можливо враховувати при формуванні загальноекономічної концепції формування фондового ринку України.

3. Автор притримується думки, що поширення цифрових платформ і мобільних застосунків компенсує недоліки фінансової грамотності, роблячи інвестиційні сервіси доступнішими та зрозумілішими для роздрібних користувачів, що у кінцевому підсумку впливає на якість інвестиційного процесу та результату. Трактовка автора залишається декларативною та не пояснює, яким чином цифрові платформи забезпечують ефективність інвестиційного процесу роздрібного інвестора.

4. Положення автора про те, що «Формування інвестиційного портфеля роздрібного інвестора ґрунтується на науково обґрунтованих принципах класифікації активів, диверсифікації та управління ризиками, а також на виборі відповідної стратегії інвестування, що забезпечує збалансоване співвідношення дохідності та безпеки інвестицій і дозволяє ефективно реалізувати інвестиційний потенціал роздрібного учасника фондового ринку» (с. 126) виглядає як ідеал моделі поведінки роздрібного інвестора та не може бути імперативом поведінки великої кількості учасників фондового ринку. У контексті цього доцільно пояснити, які саме пріоритети та в якій значимості визначають підходи інвесторів до формування своїх портфелів.

Проте, варто наголосити, що наведені зауваження не заперечують загальну позитивну оцінку дисертації Земцова Сергія Борисовича як ґрунтовного дослідження, що виконане на високому науковому рівні і має теоретичну та практичну цінність.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Земцова Сергія Борисовича на тему «Економічний механізм діяльності роздрібного інвестора на фінансовому ринку в умовах цифровізації» є завершеним, самостійним дослідженням, містить низку нових, актуальних та достовірних результатів, що свідчать про їх важливе значення для концептуального підходу до розв'язання важливого теоретико-прикладного завдання – модернізацію економічного механізму діяльності роздрібних інвесторів на українському фондовому ринку. Сформульовані положення володіють характеристиками новизни та практичної реалізованості. Впровадження розроблених рекомендацій дозволить підвищити ефективність залучення коштів приватних інвесторів до фінансової системи, що є стратегічним підґрунтям для зміцнення ринку капіталу та формування стійких внутрішніх джерел фінансування повоєнної регенерації національної економіки.

Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (з наступними змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 а її автор – Земцов Сергій Борисович – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Рецензент:

доцент кафедри економіки та фінансів

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

кандидат економічних наук, доцент

Чу – **Ольга ЧУМАЧЕНКО**
засідною
Дисерт. рада
та права «Крок»
2026 р.

